

Erste Agrár Szemle

I. évfolyam 11. szám, 2018. november

Szerkesztői üzenet

„Kemény szavak ezek polgártárs!”

Talán nem én vagyok az egyetlen, aki egyre jobban felháborodik a fogyasztók manipulálásának erősségén. Egymással szöges ellentétben álló, tudományos műhelyekre hivatkozó megállapításokkal találkozik a fogyasztó. Aki pedig nem elég felkészült ezek értékelésére, menthetetlenül csapdába esik. E lapszámban a vöröshúsokkal kapcsolatos legújabb „tényeket” emeljük ki okulásul.

Soha rosszabb évet a mezőgazdaságnak! Miközben ez az év sem volt kevésbé fordulatos az agráriumban, mint a korábbiak, összességében sincs okunk panaszra. Az év eleji enyhe tél és bőséges csapadék után a hirtelen meleg két-három héttel előre hozta az idei termelési ciklust. A szélsőségek gyakorisága bizonyosan növekedni fog. Fel kell tehát készülni rájuk.

Miért drágább az alma a banánnál dilemmát is körüljárjuk. Sokan nem tudják, hogy a statisztikai adatok ezt nem támasztják alá. Az átlagárak azonban csalóka dolgok. Összemossák a kínálat teljes palettáját, márpedig a banán nagyon gyakran van akcióban, még hozzá alapos indokkal.

Remélem, aki ebben a hónapban is elolvassa elemző-előrejelző kiadványunkat, az Erste Agrár Szemlét, gyarapodik néhány hasznos gondolattal!

Az Erste Agrár Szemle korábbi számait megtalálják internetes oldalunkon:

<https://www.erstebank.hu/hu/ebh-business/kisvallalkozasok-mikro/erste-agro>

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	2
Agrárpiacok	4
Hír: Egyre súlyosabb a sertéspestis helyzet Kínában	4
Hír: Eláraszt bennünket az ukrán kukorica	5
Hír: Rekordot dönthet az idei szőlőtermés?	5
Hír: Húsdóval lehetne rendbe rakni az egészségügyet.....	6
Hír: Belendültek az édességgyártók	7
Hír: Átrendezi az uniós bioüzemanyag piacot az EP	7
Hír: Korlátozzák a méheket pusztító növényvédőket	8
Kiemelt téma.....	10
Erste Agrár Elemzés	12
Mindenütt kéznél vagyunk	14
Kapcsolatok.....	15

Agrárpiacok

Hír: Egyre súlyosabb a sertéspestis helyzet Kínában

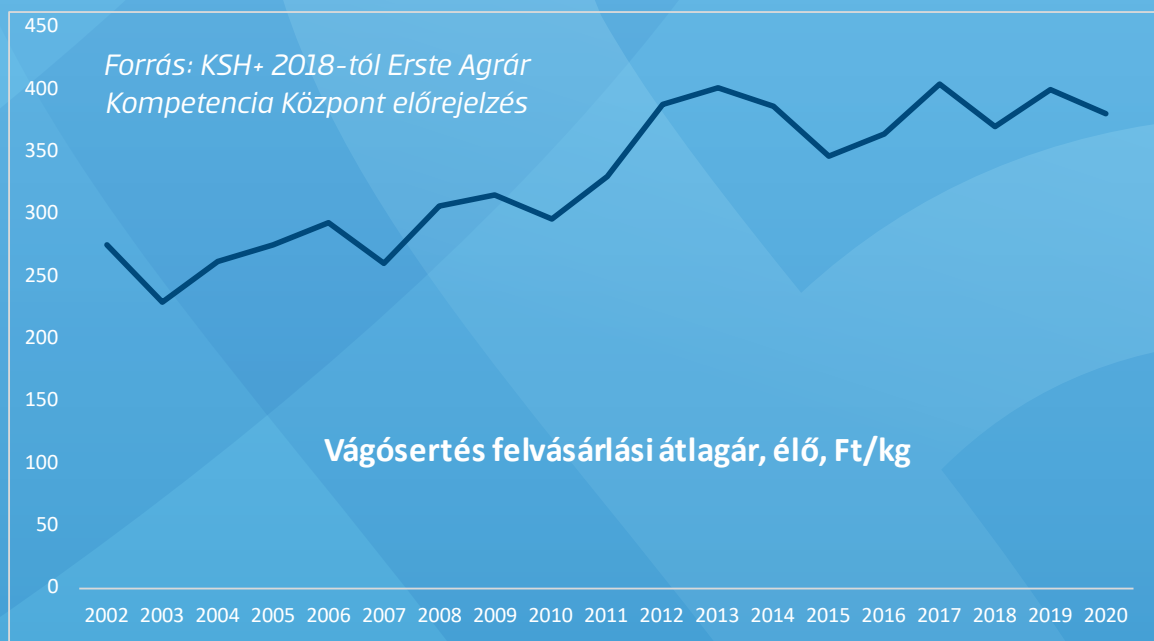
Az afrikai sertéspestis gyorsan terjed Kínában, már a tartományok több, mint felében jelen van annak ellenére, hogy a kormány nagy erővel próbálja megfékezni azt. Korábban ugyan azt nyilatkozták, hogy sikerült kontrollálni a járvány terjedését, azonban mostanra nagyon súlyossá vált a helyzet.

Erste kommentár

Az afrikai sertéspestis mindennapi életünk részévé vált. Ez nem csak a sertésszektorra, hanem a terméklánc minden tagjára, így a fogyasztóra is vonatkozik. Az idén a világ sertéshús termelésének 45 százalékát adó Kína, nem tudja megállítani a járvány terjedését. Ennek vannak azonnali, és legalább középtávú hatásait, amit értenünk és kezelünk kell. Amit azonnal érzékelünk, az a magas nyugat-európai készletek okozta árnyomás. A hazai boltokban egyre több az extrém alacsony árú akció. Látunk például spanyol előhűtött lapockát 749 forintért kilónként. Ez azt jelzi, hogy a növekvő vágások által nehezebben találunk piacot a nagy nyugati gyártók, és inkább a mi piacunkat zavarják össze, mint a sajátjukat. A készletek torlódása a termelésnek az exportot meghaladó növekedése okozza. A Kínába irányuló eu-s kivitel 2 százalékkal csökkent az év első nyolc hónapjában. Ott ugyanis ahogy terjed a járvány, úgy viszik nagyobb ütemben a vágóhídra az állatokat. Inkább kisebb súlyban levágják, mint meg kelljen semmisíteni. Így a szokásos év végi importigény is csökken.

Ennek azonban meg lesz a bőjtje. A megnövelt vágás és a járvány terjedése miatti a jövő évben megugrik az importigény. Mivel Kína sertéshús importjának kétharmada rendre az EU-ból származik, joggal számítunk arra, hogy legkésőbb a jövő év második felében növekedni fog az oda irányuló kivitel.

Az Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint a sertés felvásárlási átlagára ebben az évben elmarad a tavalyitól, jövőre viszont visszatér arra a szintre.

Hír: Eláraszt bennünket az ukrán kukorica

Mintegy 27 millió tonna kukorica exportját tervezi Ukrajna a 2018-2019-es gazdasági évben. Az ukrán rekordtermés nagy részét az Európai Unióba, Kínába és Egyiptomba szállítják majd az ukrán cégek.

Erste kommentár

Az Erste agrárszakértői már hosszú évek óta lovagolnak e témán. Ukrajna a szomszédunk és hatalmas potenciállal rendelkezik éppen azon terményekből, amelyek a magyar mezőgazdaság gerincét képezik. Bár teljes jogú EU taggá válásuk még messze van, társulási egyezményük alapján egyre nagyobb hozzáférést kapnak az egységes belső piachoz. Annak veszélye tehát, hogy feleslegük egy részét a mi piacunkat is eléri, évről-évre nagyobb. A napjainkban is zajló agrár ügyfältalálkozóinkon mindig asztalon van e téma, de nem tapasztalunk veszélyérzetet, pláne nem megelőző lépéseket, például termelés-diverzifikációt. Pedig e jelek egyre komolyabbak. A búza és a kukorica árának egyre növekvő szétválása, a jó termés a térségben óvatosságra int. Ideje lenne új piacok után nézni, kapcsolatokat építeni, új kultúrákat bevonni a termelésbe.

A 10 százalékkal nagyobb hazai termés önmagában nem, de az EU szintjén stagnáló, globálisan pedig a tavalyi rekordtól éppen csak elmaradó termés már komolyabb árbefolyásoló tényező. Főként annak fényében, hogy a felhasználás meghaladja a termés szintjét. A készletek tehát idén csökkennek. Az Erste Agrár Kompetencia Központ az előttünk álló hónapokban a kukoricaárak stagnálására, szűk sávban való maradására számít.

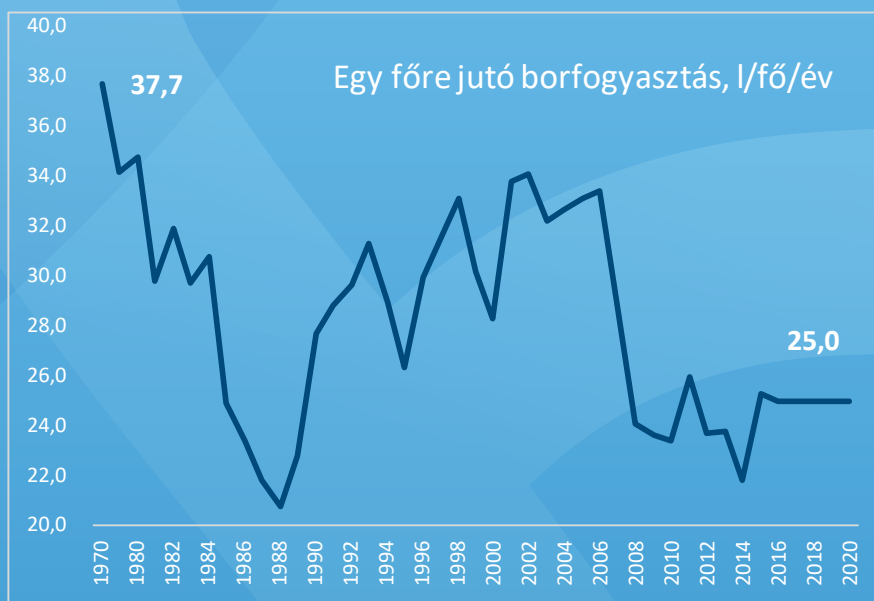
Hír: Rekordot dönthet az idei szőlőtermés?

Az előrejelzések alapján a borexportnak is jó éve lesz, hiszen idén akár 3,8 millió hektoliter is készülhet az országban. Ebben az évben várhatóan 62 ezer hektárnyi szőlőtermő területről összesen 550 ezer tonna termést takaríthatnak be a magyar szőlősgazdák.

Erste kommentár

Kegyes volt idén az időjárás a szőlőhöz. A korán kezdődött szüret során kiváló minőségű alapanyag került a borászok kezébe, amiből akár kimagasló évjáratot is létrehozhatnak. Ez azonban nem csak nálunk, hanem Európa szerte jellemző. A kontinensen is nagyobb mennyiséggel és javuló minőséggel számolnak a borászok.

El kell ismerni, hogy mind a bel-, mind a külföldön fejlődik a magyar bor imázsa. Az idei év első nyolc hónapjában például – főleg a lédig borok megugró mennyiségének köszönhetően – az export mennyisége kétharmaddal, értéke 41 százalékkal nőtt.

Forrás: KSH + Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzés

Belföldön a fogyasztók 95 százalékban hazai bort vesznek és háromnegyedük egyáltalán nem iszik külföldi bort. Ennek ellenére a piac kereskedelmi oldala nem mutat felértékelődést. A KSH adatai szerint, tartósan stagnál a kiskereskedelem forgalmazott borok átlagára. A vendéglátásra kevésbé látunk rá, de tapasztalataink szerint ott ugye ez nem így van.

Szokásos előrejelzésünk szerint a belföldi borfogyasztás tartósan a jelenlegi 25 literes egy főre jutó fogyasztás szintjén marad, miközben értékben folyamatosan értékelődik majd fel az előttünk álló években. Az import hordós borok piacunkról való kiszorulása tovább fog folytatódni.

Hír: Húsadóval lehetne rendbe rakni az egészségügyet

Az állattenyésztésnek óriási az ökolábnyoma, ezért egyes szakértők szerint adóval kellene drágítani, hogy így az újonnan kifejlesztett mesterséges hússok felé tereljék a fogyasztókat. Kevesebb pénzt emésztene fel a betegellátás is, mert kevesebben kapnának rákot a vörös hústól. Az Oxford Egyetem konkrét számokkal álltak elő: ekkora legyen az adó, ennyi belőle a megtakarítás, ennyi elhalálozás előzhető meg.

Erste kommentár

„Kemény szavak ezek polgártárs!” Azt, hogy a fogyasztót erősen manipulálják, mindenki tudja. Az ilyen jellegű cikkek azonban kezdenek túlmenni egy határon. Ez például mindjárt rákkeltőnek kiáltja ki a vöröshúsokat, és egyúttal el kívánja lehetetleníteni az egész ágazatot azért, hogy propagálja a mesterséges hússokat. Ráadásul tudományosan kikiáltott statisztikai elemzésen alapuló összefüggésekkel támasztja ezt alá, amely legfeljebb matematikai korrelációt mutat, de ok-okozati összefüggést nem. Ezek nem csak a tudományt járatják le, hanem napnál világosabban jelzik, hogy aki fizet, azé a „tudományosan megalapozott” háttér. Így áll elő az, hogy a fogyasztó az egyik cikkben – néhány nap különbséggel – azt olvassa, hogya a vörös hússok és a tejtermékek rendszeres fogyasztása csökkenti a korai halálozást, másikkban azt, hogy rákkeltő.

Meggyőződésünk, hogy a fogyasztó ismereteinek, tudatosságának fejlesztése a kormányzat és a szakmai szervezetek közös feladata. Ráadásul ez egy olyan vertikális kérdés, amelyben a teljes értéklánc érdekelt. Az egyes szakmáknak fel kell vennie a kesztyűt és hangosan tiltakozni a félrevezető, manipulatív célok ellen. Esetünkben az idő is sürget. Az a hamburgernyi műhús, amelynek előállítása 5 éve még 330 ezer dollárba került, ma már 11 dollárért előállítható, így készen áll a piaci bevezetésre. Hasonló, nagy horderejű a szabadtartásos tojás-előállítás. E téren már komoly károkozásról beszélhetünk, hiszen „fogyasztói nyomásra” nagy értékesítési csatornák zárják ki a nem így előállított termékeket, miközben a valódi tudományos eredmények nem mutatnak előnyt oldalukon, sem az állatjólét, sem a gazdaságosság, sem a minőség oldalán.

Hír: Belendültek az édességgyártók

Növekszik az édességgyártók forgalma, a vásárlók a minőségi termékeket keresik, és a tendencia várhatóan folytatódik. Ám a szektor tart a népegészségügyi termékadó jövő évi emelésének hatásától, és sújtja a munkaerőhiány is.

Erste kommentár

A kényeztető élelmiszerek piaca jó indikátora mind a fizetőképességnek, mind a tudatosságnak, mind az innovációk iránti igényeknek. Ezek mentén alakult át az édesipar kínálata az elmúlt években. A magas kakaótartalmú és minőségű, valamint a funkcionális édességek látványosan előretörték a kínálatban. A cikkben is említett fehérjével dúsított szeletek és a mentes termékek mellett továbbra is a márkás, a szezonális és a különleges termékek felé nyúl legszívesebben a vásárló. A funkcionalitásban továbbra is nagy lehetőségek rejlenek. Például, a gluténmentes és vegetáriánus gumicukorkák, a gyógynövényes cukorkák is hozzájárulnak ahhoz, hogy növekszik a cukorkapiac.

A funkcionális termékek iránti igény bővülése pedig minden élelmiszerszektorra igaz. A manipulált fogyasztó érzékenysége az újdonságok iránt egyre magasabb. Az egészséges életmódot támogató termékekre pedig egyre többet költ. Eközben az otthonon kívüli étkezés szerepe, aránya tovább emelkedik, ami az ételek látványa iránti igényt is erősíti. Növekszik az elektronikus értékesítési csatornák szerepe, egyre fontosabb a termékek származása, legendái, sportos üzenete, tartalma.

Mindezek azt üzenik, hogy az élelmiszerpiacok megújulása folyamatos. A hagyományos termékek is jelenthetnek hozzáadott értéket, de az innovációkat nem nélkülözheti az, aki fenntarthatóan akarja fejleszteni vállalkozását. Meggyőződésünk, hogy minden vállalkozásméretben vannak olyan piaci szegmensek, ahol van hely. Át kell tekinteni az adottságainkat, megismernünk fogyasztóinkat, és kialakítani a fejlesztési, fejlődési stratégiánkat.

Hír: Átrendezi az uniós bioüzemanyag piacot az EP

Nem éri majd meg élelmiszer-növényekből bioüzemanyagot gyártani. 2030-ig fokozatosan csökkentené az Európai Parlament az élelmiszer-növényekből előállított bioüzemanyagok beszámításának lehetőségét a megemelt megújuló energiahasznosítási célok teljesítéséhez a most jóváhagyott megállapodással. A kormányfőknek még jóvá kell hagynia a tervezetet.

Erste kommentár

Lapunkban korábban is nyomon követtük a megújuló energiákkal kapcsolatos jogszabályi változásokat. Most a következő, az Európai Parlamenti körön is túljutott a megújuló energiaforrásokról határozó 'Clean Energy for All Europeans' csomag. Több hónapnyi vita előzte meg a lépést és a javaslatokat még az Európa Tanácsnak (a kormányfőknek) jóvá kell hagyni. Arról már volt szó korábban, hogy a 30 százalékos megújuló energia rész nem túl ambiciózus, így annak 2 százalékos növelése sem túl meglepő. A fő cél természetesen a tiszta energia, és annak hatékonyabb előállítása, előteremtése, amire való törekvést a második generációs erőművek termékeinek erősítésében látják. Számunkra ez egy kevésbé kedvező folyamat része, hiszen takarmánykukorica készletünk egy része ipari felhasználásra kerül (legalább 2,6-2,8 millió tonna évente). Kérdés, hogy mi lesz ezzel a készlettel, ha a bioetanolt és biodízel nem lehet beszámítani

az energiahatékonysági mutatóinkba. Kérdésként merül fel a kialakításra kerülő Energia Unió és ezek hazai megvalósításának tervei. Az biztosan további fejlesztéseket igényel majd az ágazati szereplőktől, ha változatlan formában kerül kialakításra. Fontos még, hogy nem lehet díjakat felszámítani a megújuló fűtési energiát termelő és egyben felhasználó termelők számára, így ez egy jó megoldás lehet a gazdák számára (melegházak, biogáz üzemektől jövő fűtési energia, távfűtés, stb.).

Hír: Korlátozzák a méheket pusztító növényvédőket

December 19-től kizárólag zárt termesztő berendezésben lehet felhasználni a házi méhekre és más beporzó szervezetekre kockázatosnak ítélt neonikotinoidot tartalmazó növényvédőszereket.

Erste kommentár

- A méhekkel kapcsolatos intézkedések nem csak azért fontosak számunkra, mert az Európai Unió éves mezőgazdasági termelésének jelentős, közel 15 milliárd euró (4821 milliárd forint) összértéket képviselő hányada tulajdonítható közvetlenül a beporzó rovarok teljesítményének.
- Az Európai Unió a világ második legnagyobb méztermelője, Kína után és Törökország előtt. A közösségben mintegy 600 ezer méhészt és 17 millió kaptárt van, a méztermelés mintegy 250 ezer tonna évente. Ehhez képest Kínában évente több mint 500 ezer tonna mézet állítanak elő (Törökországban 100 et) aminek több mint 40 százalékát exportálják. A tanulságok végett: Kína mézimportja 5-6 ezer tonna közötti. Ebben van magyar néz is. Kínában az import növekedése az elmúlt két évben megtorpant, de a fogyasztók egyre szélesebb rétege keresi az importot ebből is. A kínaiak évente negyed kilogramm mézet fogyasztanak, ami fele az amerikai és negyede a német fogyasztásnak, viszont ez gyors ütemben növekszik, várakozásaik szerint néhány éven belül megduplázódik. Ebben kiemelt szerepe lesz az importnak.

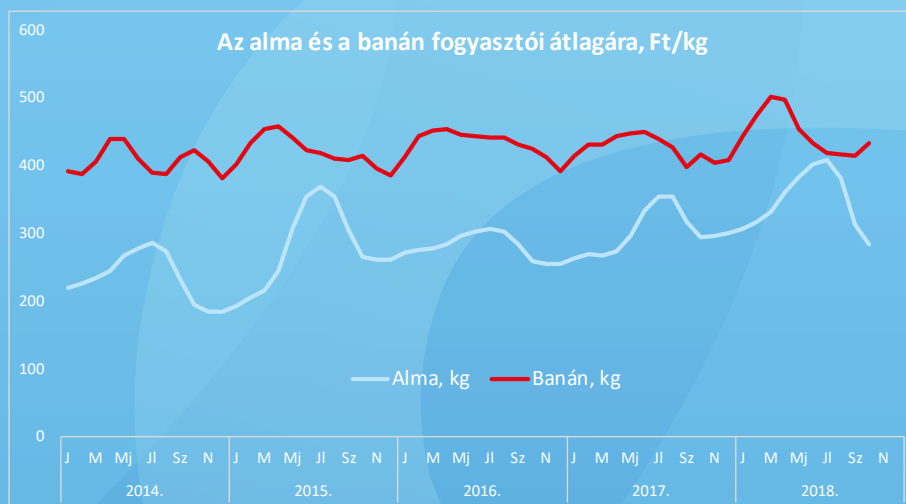
Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzések:

- A mézek iránti kereslet minden piacunkon tovább emelkedik. A belföldi fogyasztás terén lassú bővülés tapasztalható. A 2010 környékén számolt 0,4-0,5 kg-os egy főre jutó fogyasztás napjainkra 0,7 kg-ra növekedett, ami igen nagy jelentőségű a szektor fennmaradása és fejlődése szempontjából. Az egy kilogramm elérése néhány éven belül reális.
- A magyar méz export- és belföldi piacai egyaránt stabilak. Az árak az utóbbi években egyre kevésbé ingadoznak. Érdemi növekedésükre azonban, csak a belföldi piacon, és csak az időjárással összefüggő rossz termésű években lehet számítani.
- A magyar méhlegelők telítettsége nem fog enyhülni. Ennél fogva a hozamok sem tudnak érdemben emelkedni. A monokultúras mezőgazdasági termelés felé való haladás miatt nem elég változatos a méhlegelő, etetni kell a méheket.
- Egyre gyakoribbak lesznek a méhegészségügyi zárlatok és időjárási anomáliák.
- A túltelítettség, túltermelés a feldolgozó-exportőrök malmára hajtják a vizet még hosszú távon is. A méztermelés trendjében tovább fog emelkedni. Ezzel együtt az export is tovább növekszik.

Olcsóbb a banán, mint az alma?

Aki az élelmiszerboltok kínálatát böngészi, gyakran gondol arra, hogy valami nem stimmel az árakkal. Így látja ezt az elemző is. Kiváló példa a sokat emlegetett „miért olcsóbb a banán, mint az alma?” dilemma, amelyet érdemes több oldalról megközelíteni. A KSH legfrissebb adatai szerint az alma átlagára 285, a banáné 434 forint volt októberben kilogrammonként, de hosszú időre visszatekintve sem fordult elő, hogy olcsóbb legyen a banán az almánál. Az átlagárak azonban csalóka dolgok. Összemossák a kínálat teljes palettáját, márpedig a banán nagyon gyakran van akcióban, még hozzá alapos indokkal. Bár kínálata egész évben kiegyenlített, a távoli vidékekről érkező banán még mindig egzotikusnak számít a fogyasztó fejében. Egy-egy akció láttán beindulnak a vásárlási ösztönök. Az utóbbi években – köszönhetően az almatárolás technológiai fejlődésének – a hazai gyümölcs kínálata is kezd kiegyenlítődni, de a fogyasztó fejében az egy olcsó vitaminforrás, ráadásul kínálata igen kiszélesedett, az akár ezer forintos áron kapható import Pink Lady-től, a kilónként 2-300 forintos, különböző kiszerelésű hazai termékig. Egyes összehasonlításokban tehát jogos a fenti meglátás.

Forrás: KSH

A hosszú távú szerződésekkel, igen koncentráltan működő banán világpiac igen hatékony, a kis haszon-nagy forgalom elvén nyugszik, még egyszer hangsúlyozva az év egészében (hiszen a banán évente két szezonban terem). A boltok számára a banán stratégiai cikk, nagy volumenben, állandóan a pulton van.

Az alma ára szintén a kereskedelem üzletpolitikájától függ, de érzékelhetően másfélen, mint a banáné. Az egész zöldség-gyümölcs piac folyamatainak értékelésekor figyelemmel kell erre lenni. Zöldségekből például idén csaknem ugyanannyi termett, mint tavaly (1,9 millió tonna körül), de például a hagymafélék és a gyökérfélék sokkal kevesebbet adtak. Ez már látszik is az árakon.

2018 szeptemberében a mezőgazdasági termelői árak 2017 azonos időszakához képest 6,2 százalékkal nőttek. Ehhez a gyümölcsök árcsökkenéssel (11%), míg a zöldségfélék jelentős emelkedéssel járultak hozzá (27%). Egy zöldséget és egy gyümölcsöt ebből mindenképp ki kell emelni. A paradicsom ára 29 százalékkal nőtt ebben a viszonylatban, ami nem csak az örvendetesen bővülő keresletnek, hanem a kereslet szerkezetének változásának (több cherry, koktél, fürtös) és az ügyes kiszerelési választéknak is köszönhető. A másik oldalon az alma áll, amelyből igen nagy termés volt idén. Felvásárlási ára 39 százalékkal csökkent, ami elsősorban az ipari (lé)alma 2 évvel ezelőtti árszint körüli értékre való visszaesésével magyarázható. A szőlő ára minimálisan, 0,2 százalékkal lett alacsonyabb idén szeptemberben, mint egy évvel korábban.

Kiemelt téma

E hónapban a megújult Exportélénkítő Lízing programot mutatjuk be, amelyet a Magyar Export-Import bank refinanszíroz és amely most már elérhető elsődleges mezőgazdasági és exportáló cégek elsődleges beszállítói részére is.

EXPORTÉLÉNKÍTŐ LÍZING REFINANSZÍROZÁSI PROGRAM AGRÁRPIACI SZEREPLŐKNEK

Kik igényelhetnek Exim Lízinget az Erste banknál?

Magyarországon bejegyzett exporttevékenységet folytató elsődleges mezőgazdasági, illetve exportőrcégek részére beszállítói tevékenységet folytató mezőgazdasági KKV vállalkozások.

Mire igényelhető lízing az Exportélénkítő hitelprogram keretében?

- termelő és szolgáltató tevékenységekhez kapcsolódó új és használt gépek, berendezések és haszon-gépjárművek beszerzésére. (pl. mezőgazdasági gépek függetlenül attól, hogy forgalomba van-e helyezve, rakodógépek, kis és nagyhaszon-gépjárművek, stb)

Melyek a hitelprogramok főbb paraméterei?

- Devizanem: HUF és EUR
- Finanszírozás összege: minimum 4,5 millió Ft - maximum 1 milliárd Ft /év (illetve enne megfelelő EUR);
- Futamidő: minimum 24 maximum 96 hónap;
- Ügyleti kamat: a teljes futamidő alatt fix, mértéke a futamidő és vállalkozás pénzügyi adatai alapján egyedileg kerül meghatározásra;
- Maradványérték: maximum 50 %;
- Törlesztés: havonta vagy negyedévente, annuitással, de agrárfinanszírozás esetén lehetőség van a szezonális bevételhez igazodó egyedi törlesztési ütemezésre;
- Fontos! A hitel nem minősül támogatott hitelnek, így nem terheli az ügyfél támogatási keretét (nem növeli a támogatás intenzitását).

Speciális feltételek:

Magyar származás igazolása:

Áru esetén: Magyar Kereskedelmi és Iparkamara vagy mezőgazdasági áru esetén a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara területileg illetékes szerve által kiadott származási bizonyítvány segítségével vagy az Eximbank által előírt formátumú ügyfélnyilatkozattal.

A lízingből megvalósított beruházással létrehozott magyar származásúnak minősülő áruk értékének el kell érnie a folyósított lízing összegének

- exportőr esetén 50 %-át;
- beszállító esetén 100 %-át

Szolgáltatás esetén: az ügyfél által foglalkoztatottakról szóló, az illetékes hatóság által kiállított, vagy ügyfélkapun keresztül megigényelt igazolással történik.

Elvárt export: lízingügylet eredményeképpen megvalósuló exportteljesítés vagy exporthoz kapcsolódó beszállítói árbevétel mértéke, a lízing fennállása alatt el kell érje a folyósított lízing

- max. 36 hónapos futamidő esetén az 1,5-szeres mértéket;
- 37 hónap - 60 hónapos futamidő esetén a 2-szeres mértéket;
- 61 hónapot meghaladó futamidőnél a 3-szoros mértéket.

Jelen termékismertetőben található információk kizárólag tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. A konkrét finanszírozás feltételei minden esetben egyedi döntés alapján kerülnek meghatározásra.

Erste Agrár Elemzés

Szélsőséges időjárás happy enddel

Jól tudjuk, minden viszonyítás kérdése. A tavalyinál rosszabb, de a másokénál jobb termés még a kedvezőbb kombinációk közé tartozik. Mindez az időjárás okán. Pedig a mezőgazdasági technológiákat azzal a céllal is fejlesztik hosszú évtizedek óta, hogy e függés mérséklődjön, de mintha e munka ellenszélben haladna, az időjárás egyre gyakrabban mutatja vicsszorgó arcát.

Az időjárás szélsőségei nagyon ritkán érintenek egyszerre mindenkit. Igaz ez országon belül és a térségre, kontinensre egyaránt. Ebben az évben ennek inkább előnyeit érzékeltük. Évtizedek óta beszélünk arról, hogy amikor nálunk jó termés van, akkor jellemzően a kontinens többi országában is jó a termés. Idén viszont a tőlünk északabbra fekvő országokban az áprilisi hőstressz, a tartós aszály komoly terméskieséseket hozott. Elég, ha csak a németek ötödével kisebb búza, repce, őszi árpa, és drasztikus kukorica terméskiesésére gondolunk. A hatás kézzel fogható. A német és lengyel vevők egyre messzebből is hajlandók kenyér és takarmánygabonát vásárolni, az árak rég nem látott szintre emelkedtek. Még a széna és szalma is hiánycikk a németeknél. Így a tavalyinál valamivel kisebb termés is jobban hoz a konyhára. A napraforgó ugyan kisebb területről, kisebb termést adott és még az ára is alacsonyabb, mint tavaly, de a kukoricatermés pozitív meglepetés.

Az enyhe tél ugyan kártevők áttelelését is elősegítette, ami a növényvédelmi költségeket emelkedését hozta, összességében az időjárás szélsőségei kevésbé értek minket, mint a tőlünk délebbre és északabbra lévő országokat.

A szeptember közepéig bejelentett 4 milliárd forintnyi kár alapján közepes az idei év. A biztosítók adatai szerint, a legtöbb kárt a viharok és a jég okozták. Végül pedig itt a meleg, száraz ősz. Ennek sajnos meg lesz a börtje. Az őszi vetésűeket ez igen megviseli. Ideje lenne tehát az öntözésbe fektetni, mert szinte minden időtávon ez a legjobb megtérülésű beruházás. E téren minden érintettre sok munka vár még, miközben nem csak a víz folyik el az országból, hanem az elmaradó haszon és a kihasználatlan piaci lehetőségek is. Összefogás nélkül ez sem megy.

Ha őszintén értékeljük, egyáltalán nem volt rossz ez az év a magyar mezőgazdaság számára. Az év eleji enyhe tél és bőséges csapadék után hirtelen meleg két-három héttel előre hozta az idei termelési ciklust. A nedves talaj, a belvizek miatt ugyan a tavaszi munkák nem kezdődtek könnyen, de hamar felgyorsultak az események. Aztán a márciusi fagyok hatalmas károkat okoztak a kajszinál, de nem ártottak érdemben az almának, meggynek, körtének. Ezekből jó termés kerekedett. Az ár persze más kérdés.

Az, hogy a növényi árak hogyan gördülnek tovább a termékláncban már egy másik, bár igen fontos kérdés. Ebben az évben végsúlyos a lánc. Az év eddig eltelt időszakában az élelmiszerek fogyasztói árai nőttek leginkább (4%), ami nem csak az inflációnál (2,7%), hanem az élelmiszeripar belföldi árainál (2,5%) is sokkal nagyobb arányú emelkedés. Nem is beszélve az átlagos agrárárindexről, ami mindössze 0,3 százalékos (gabonaféléknél 10%). Ebben az évben is a kereskedő keres legjobban az élelmiszer ellátási láncban.

Mindezek fényében - az év végéhez közeledve - az idei év tanulságait ki-ki vonja le. A jövedelmezőség szempontjából a termés lekötésének időpontja különösen kritikus tényező volt ebben az évben. Ehhez nem elég kiváló termelővé válni. A kereskedéshez szükséges informáltságot és készségeket is fejleszteni kell.

Mi úgy látjuk, hogy az időjárási és piaci kihívásoknak való megfelelés rugalmassága az a legfontosabb életképességi tényező, amely az előttünk álló években siker és kudarc között dönt. A rugalmas alkalmazkodás az agráriumban nem bír nagy hagyományokkal, ami műfaji sajátosság. Most mégis így fordítható le a jövő záloga. Az ehhez szükséges szemlélet az, amit mi finanszírozók is egyre inkább keresünk, sőt saját kompetenciákat alakítottunk ki ahhoz, hogy segítsük kialakulását.

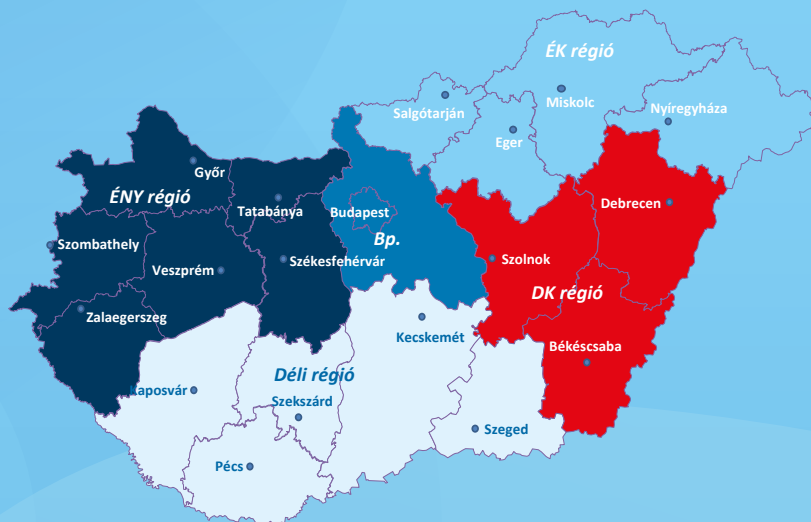

Mindenütt kéznél vagyunk

Dél-Kelet Magyarországi Régió

Az Erste Bank Dél-Kelet Magyarországi Régiójának a működési területe Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, és Hajdú-Bihar megyékre terjed ki. A Régió minden megyeszékhelyén rendelkezünk Vállalati Irodával.

Az Erste Bank Hungary kiemelt feladatának tekinti az agrárszektorban gazdálkodó szereplők finanszírozását, szakmai támogatását.

A Régióban kimagasló a növénytermesztő és kertészeti cégek finanszírozása, de szerepünk jelentős az állattenyésztő és feldolgozó cégek finanszírozásában is.

Kollegáinknak több éves gyakorlattal rendelkeznek. Ügyfeleink számára személyre szabott finanszírozási megoldásokkal állnak rendelkezésre.

Kit keressek?

Katona László – Régióvezető

+36-20-333-5440

laszlo.katona@erstebank.hu

Horváth Tamás – Békéscsaba

+36-30-566-2917

Tamas.Horvath@erstebank.hu

Süle Tamás – Szolnok

+36-20-329-2234

Tamas.Sule@erstebank.hu

Nagy Zoltán – Debrecen

+36-30-645-6287

ZoltanKrisztian.Nagy@erstebank.hu

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ
agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Becske Dávid
Telefon: +36 30 689 2569
david.becske@erstebank.hu

Gór Arnold
senior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

Erste Lízing

Báti Balázs
Telefon: +36 30 996 9745
balazs.bati@erstebank.hu

A kiadványt az Erste Bank Hungary Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról az Erste Bank Hungary Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem az Erste Bank Hungary Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.